

COP Klimaatadaptatie 2019

Samen weten we meer

De Community of Practice Klimaatadaptatie bestaat sinds 2015. Hij verenigt medewerkers van (met name) overheidsorganisaties van verschillende beleidsvelden in de Zuidelijke Randstad. Tussen 2015 en 2019 kwamen we negentien keer samen om de actuele stand van klimaatadaptatie in onze regio te bespreken, nieuwe kennis op te doen, ervaringen te delen en elkaar te leren kennen.

De opgave is in die jaren veranderd. In 2015 waren we vooral aan het pionieren en aan het zoeken hoe we de grote opgave konden vertalen naar doelen voor de organisatie. Die scoop is ondertussen verschoven. Klimaatadaptatie heeft veel meer aandacht gekregen. Rijk, provincie, hoogheemraadschap, gemeenten; alle overheden hebben het nu hoog op de agenda staan. Daardoor zijn de vragen binnen de COP veranderd. We zijn meer op zoek naar uitwerking, toepassing en verdieping. De contouren van Klimaatadaptatie zijn nu helderder, maar aan de inhoudelijke diepgang komen we niet altijd toe.

Vernieuwde opzet 2019

In 2019 hebben we om deze reden een nieuwe werkvorm van de COP ingevoerd met als doel om meer samen in een bepaald thema te verdiepen en lokale kennis hieraan toe te voegen. In een eerste centrale bijeenkomst zijn de 4 verdiepingsvragen gedefinieerd. In vier verdiepende bijeenkomsten zijn in kleine groepen deze vragen verder uitgediept. En in een afsluitende bijeenkomst zijn de uitkomsten met breder publiek gedeeld. In de vier inlegbladen vindt u deze uitkomsten gepresenteerd.

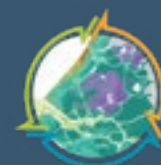
Verdiepende sessie 2 - World Horti Center (Westland)

Opbrengsten

Er hebben ruim vijftig ambtenaren uit de verschillende regionale overheden aan de verdiepende sessies deelgenomen. Naast de inhoudelijke uitkomsten van deze nieuwe opzet, bood het de kans en de tijd om met collega's van andere gemeenten samen in een onderwerp te verdiepen en om lokale ervaringen uit te wisselen. De nieuwe opzet van de COP bood meer ruimte om zowel kennis en ervaring tussen de klimaatadaptatie beleidsmedewerkers van de gemeenten in de regio te faciliteren, alsook de kennis en ervaring tussen verschillende beleidsvelden uit te wisselen; het uiteindelijke doel van de COP. De hoop dat de verdiepende sessies tot nieuwe innovaties zouden leiden blijkt in vier verdiepende sessies niet haalbaar.

“De vernieuwde COP-opzet bood de kans om met collega's van andere gemeenten samen in een onderwerp te verdiepen en tijd om lokale ervaringen uit te wisselen.”

Door krachten te bundelen, ervaringen van elkaar te benutten en samen nieuwe kennis op te doen werken we samen aan een krachtige klimaatadaptatieve regio.

Overzicht COP's 2015-2019

2015

#1 (30-09): Overzicht van beleid en ambities in de regio

#2 (21-11): Stresstest

2016

#3 (20-04-16): Klimaatbewustzijn in de organisatie

#4 (29-06-16): Ontwerpen aan de Klimaatstraat

#5 (29-09-16): Bewuste burgers en Bedrijven

#6 (10-11-16): Waar staan we & waar gaan we heen?

2017

#7 (23-03): Kansen voor klimaatadaptatie in de omgevingsvisie

#8 (08-06): Successen van Klimaatadaptatie

#9 (21-09): Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018

#10 (26-10): Meten en ontwerpen aan Hittstress

2018

#11 (24-05): Hoe vertel ik het mijn Wethouder?

#12 (05-07): Klimaatadaptatie in de Verstedelijkingsopgave

#13 (15-11): Communiceren bij Calamiteiten

2019

#14 (14-02): Jouw klimaatadaptief 2019

#15 (14-03): Verdiepende sessie 1

#16 (11-04): Verdiepende sessie 2

#17 (16-05): Verdiepende sessie 3

#18 (12-09): Verdiepende sessie 4

#19 (17-10): Praktijkantwoorden Klimaatadaptatie

Verdiepende sessie 4 - Natuurcentrum De Boshoeek (Schiedam)

COP in 2019

Op donderdag 14 februari vond de eerste centrale COP plaats. In deze bijeenkomst zijn de vier onderzoeksvragen voor 2019 vastgesteld en de themagroepen gevormd. Daarnaast hebben we ons laten inspireren door een lezing van Florian de Boer (De Urbanisten) over sponsnering van de stad.

Vervolgens zijn de themagroepen vier keer dit jaar bijeen gekomen en hebben samen zich verdiept in de onderwerpen:

- Stad als Spons
- Stresstest en Risicodialoog
- Klimaatadaptief inrichten en beheren openbare ruimte
- Klimaatadaptatie op de schaal van Stad en Land.

Tijdens de sessies hebben sommige groepen experts uitgenodigd voor specifieke kennis en inzichten. De uitkomsten van deze sessies zijn op de volgende pagina's terug te vinden.

Op donderdag 17 oktober zijn we samengekomen om de ervaringen en uitkomsten van het onderzoek te delen. Naast het delen van opgedane kennis en ervaring was er ook ruimte voor een inspirerende rondleiding in Blue City. In het oude Tropicana te Rotterdam experimenteren diverse kleine bedrijven samen met een circulaire economie zonder afval.

Verdiepende sessie 3 - Caballero Fabriek (Den Haag)

Wat is een 'Community of Practice'?

Sinds 2015 bestaat het netwerk rond Klimaatadaptatie. Er is toen bewust gekozen voor een 'Community of Practice'. In deze werkvorm staat het gezamenlijk creëren van kennis uit dagelijkse ervaringen voorop. De vorm wordt vaak toegepast bij nieuwe onderwerpen, waar in de praktijk nog volop nieuwe ervaring mee wordt opgedaan. Klimaatadaptatie is typisch zo'n onderwerp: in iedere organisatie bestaat het besef dat het onderwerp aandacht verdient, maar nog niemand is opgeleid tot 'klimaat-adaptatie-specialist'. De medewerkers zijn pioniers in een nieuw werkveld.

Het uitwisselen van ervaringen en kennis staat in deze werkvorm dan ook voorop. Maar een COP gaat verder: het zorgt voor een veilige, vertrouwde omgeving met een kern van vaste deelnemers, die gezamenlijk gedreven zijn nieuwe kennis

op te doen en te ontwikkelen. Hierbij staat openheid, het leren van elkaar en de toepasbaarheid van de kennis op je eigen werk(-proces) voorop.

De eerste jaren is de COP Klimaatadaptatie ingericht op het vormen van een groep en het opdoen van nieuwe kennis. Iedere bijeenkomst bestond uit drie delen: externe kennis opdoen, uitgebreide pauze voor onderling uitwisselen van ervaringen en het vertalen van de inhoud naar je eigen werkzaamheden. Het afgelopen jaar is de nadruk gelegd op het zelf gezamenlijk ontwikkelen van (regionale) kennis. In vier groepen zijn vier onderzoeksvragen behandeld. Dit leverde veel nieuwe kennis, ervaring en contact bij de deelnemers op. Dat het ook nog kennis voor derden oplevert, is eerder een positief bijproduct dan een doel van een Community of Practice.

Centrale COP #19 - Blue City (Rotterdam)

Voortzetting COP 2020

Het Kernteam stelt dat de COP een belangrijke rol blijft vervullen in het op informele wijze uitwisselen van kennis en ervaring op het gebied van klimaatadaptatie. Drie aspecten zijn daarbij van belang:

- Kennis opdoen
- Ervaringen delen
- Netwerk onderhouden

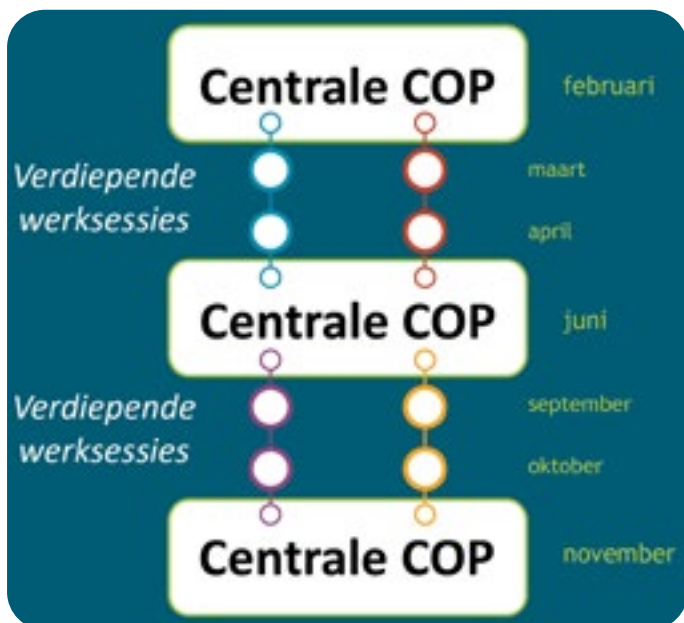
De nadruk ligt hierbij op het opdoen van praktische kennis en direct toepasbare ervaringen.

“Wij zijn jaloers op zo’n florerend netwerk op klimaatadaptatie zoals de COP Zuidelijke Randstad.”

Noodzaak blijft

Ten opzichte van 2015 hebben alle gemeenten zich ontwikkeld op het gebied van klimaatadaptatie. Het is in de meeste organisaties een belangrijker onderwerp op de agenda geworden en er wordt intensief gezocht naar kennisuitwisseling en samenwerking. In de regio heeft zich in laatste twee jaar een groeiend aantal netwerken ontwikkeld (waaronder Provincie, VNG, MRDH-regio, Klimaatkrachtig, KANS-netwerk, CityDeal) waar (gemeenschappelijke aanpak van) klimaatadaptatie geagendeerd wordt.

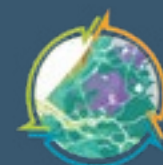
Deze ontwikkelingen geeft genoeg reden om de COP voort te zetten. Meer dan voorheen zal de COP zich richten en zich profileren op hét regionale netwerk voor het opdoen en uitwisselen van ervaring en kennis.

Opzet voor 2020

In 2020 zullen drie grote gezamenlijke bijeenkomsten worden georganiseerd. Die bijeenkomsten zullen plaatsvinden in februari, juni en november. Tijdens de bijeenkomsten zal een actueel thema aan de orde worden gesteld, waarvoor een externe expert wordt uitgenodigd. De nadruk zal bij deze bijeenkomsten dus liggen op kennis opdoen en op versterken van het netwerk.

Uit de centrale COP's van februari en juni destilleren we telkens twee verdiepende vragen. Met geïnteresseerden vormen we twee teams die ieder twee maal samenkomen om dieper op de problematiek in te gaan en ervaringen uit te wisselen. Afhankelijk van de vraag van het team zal gestuurd worden, bijvoorbeeld, op het vinden van nieuwe kennis, het delen van ervaringen of het bezoeken van een praktijkoplossing. In een daarop volgende centrale COP vertellen de twee teams hun bevindingen.

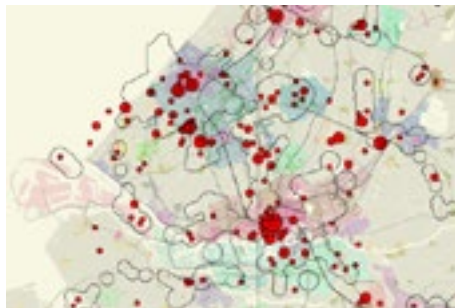

Community of Practice Klimaatadaptatie Zuidelijke Randstad

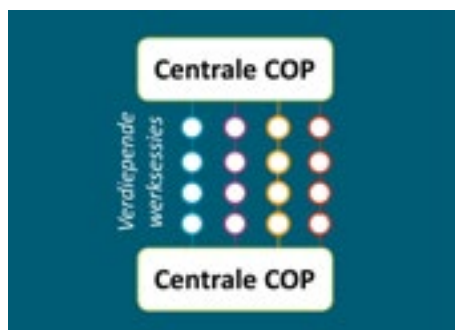
- Verbindt de klimaatadaptatie-specialisten van diverse overheidsinstanties.
- Open regionaal netwerk voor uitwisseling van klimaatadaptatiekennis en ervaring.
- Doel: via het netwerk kennis op te doen en ervaringen te delen om te komen tot een klimaatadaptieve regio.

19 bijeenkomsten vanaf 2015

- In 2015 is door de Bestuurlijke watertafel de COP Klimaatadaptatie opgezet.
- In de afgelopen vier jaar zijn er 19 bijeenkomsten met uiteenlopende onderwerpen georganiseerd.
- COP is gegroeid naar een uitnodigingslijst van ruim 250 geïnteresseerden.

2019: zes bijeenkomsten

- In 2019 zijn twee centrale COP's georganiseerd en vier verdiepende sessies.
- Deze hebben plaatsgevonden op: Prinsenkwartier (Delft), World Horti Center (Westland), Caballero Fabriek (Den Haag), Natuurcentrum De Boshoeek (Schiedam) en Blue City (Rotterdam)

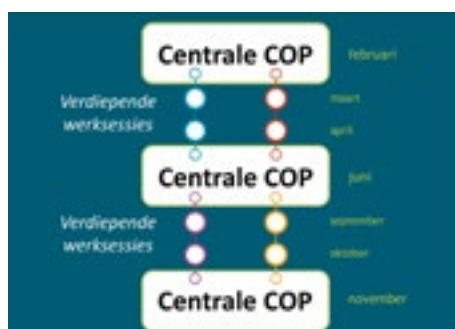
2019: verdiepende sessies

Verdiepende sessies op vier thema's:

- Stad als Spons
- Stresstest en Risicodialog
- Klimaatadaptief inrichten en beheren openbare ruimte
- Klimaatadaptatie op de schaal van Stad en Land.

COP 2020

- Behoefte aan zowel nieuwe kennis als aan verdieping.
- Drie brede kennis-bijeenkomsten en twee keer twee verdiepende bijeenkomsten.
- Aandacht voor Klimaatadaptatie i.r.t andere grote (ruimtelijke) opgaven: implementeren van maatregelen en bewust handelen.

COLOFON

Publicatie van Community of Practice Klimaatadaptatie Zuidelijke Randstad © 2019
www.klimaatadaptatie.nl - cop@klimaatadaptatie.nl

Kerngroep COP:
Tjerron Boxem (HHR Delfland)
Diny Tubbing (gemeente Delft)
Arno Lammers (gemeente Den Haag)
Saskia van Walwijk (gemeente Schiedam)
Ingrid ter Woorst (Midden Delfland)
Ralph Wesseling (Gemeente Westland)

Organisatie en rapportage 2019:
Michiel Brouwer (MBDSO)
Rinske Wessels (Samen Ruimte Maken)
en
Aral Voskamp
Esmeralda van Tuinen
Sarah Gerssen-Gondelach

